

Sygn. akt V KK 204/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **M. Z.**

skazanego z art. 180a k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 6 czerwca 2022 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w Ż.

z dnia 12 sierpnia 2020 r., sygn. akt II K [...],

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Ż. do ponownego rozpoznania;**
- 2. obciąża Skarb Państwa wydatkami związanymi z rozpoznaniem kasacji Prokuratora Generalnego.**

UZASADNIENIE

M. Z. został oskarżony o to, że

„w dniu 30 października 2019 r. o godz. 9:20 w miejscowości W., gm. J. W. prowadził na drodze publicznej pojazd mechaniczny marki T. o nr rej. [...], czym nie

stosował się do decyzji Starosty Powiatowego w O. z dnia 4 marca 2016 roku nr SKT. [...] o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kat. A, B, C, T nr [...]"

tj. o czyn z art. 180a k.k.

Sąd Rejonowy w Ż. wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2020 r., sygn. akt II K [...]:

1. uznał oskarżonego za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia, to jest przestępstwa z art. 180a k.k. i za to na podstawie art. 180a k.k. wymierzył mu karę 60 stawek dziennych grzywny, ustalając wymiar jednej stawki na kwotę 20 zł;

2. na podstawie art. 42 § 1a pkt 1 zakazał oskarżonemu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat.

Wyrok ten nie został zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 20 sierpnia 2020r.

Kasację od tego orzeczenia wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając je w całości na korzyść M. Z.. Zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 180a k.k., poprzez jego wadliwe zastosowanie i uznanie M. Z. za winnego popełnienia czynu zabronionego, polegającego na kierowaniu pojazdem mechanicznym wbrew decyzji właściwego organu o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami, a to decyzji Starosty Powiatowego w O. z dnia 4 marca 2016 r. o nr SKT. [...] o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii A, B, C, T, podczas gdy w dacie czynu, tj. 30 października 2019 r., wskazana decyzja nie obowiązywała już oskarżonego, albowiem stanowiła ona o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi wyłącznie do dnia 2 marca 2018 r., co winno skutkować uznaniem, że zachowanie oskarżonego wypełniło jedynie znamiona wykroczenia z art. 94 § 1 k.w.

W konkluzji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Ż. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiało uwzględnienie jej w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Na wstępie trzeba przypomnieć, że na podstawie art. 180a k.k. odpowiada sprawca, który na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu, prowadzi pojazd mechaniczny, nie stosując się do decyzji właściwego organu o

cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami - i za to podlega karze grzywny, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Jak trafnie wywodzi autor kasacji warunkiem odpowiedzialności karnej z art. 180a k.k. jest nie samo zachowanie polegające na kierowaniu pojazdem bez posiadania uprawnień (taki czyn penalizowany jest przez art. 94 § 1 k.w.), lecz zachowanie takie musi być powiązane z niezastosowaniem się do wydanej uprzednio decyzji administracyjnej o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2020 r., V KK 429/20).

W momencie prowadzenia pojazdu mechanicznego przez sprawcę decyzja o cofnięciu uprawnień powinna być wykonalna (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2020 r., IV KK 738/19; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2019 r., III KK 558/17). Brak więc takiej decyzji oznacza, że nie zostało wypełnione wskazane ustawowe znamię przestępstwa. Czyniący ustalenie w tym zakresie jest związany prawomocnym rozstrzygnięciem kształtującym prawo lub stosunek prawny (art. 8 § 2 k.p.k.), którym jest w tym przypadku orzeczenie organu administracji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2019 r., II KK 558/17).

Z akt sprawy, w której wydano zaskarżony wyrok wynika, że wobec oskarżonego M. Z. w dniu 4 marca 2016 r. została wydana przez Starostę O. decyzja o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami na okres 3 lat od dnia 2 marca 2015 r. Podstawę wydania tej decyzji stanowił prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 19 grudnia 2013 r., sygn. akt II K [...], na mocy którego orzeczono wobec M. Z. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, liczony od 2 marca 2015 r. do 2 marca 2018 r. (k. 6).

Prokurator Generalny zasadnie podniósł, że w zaistniałej sytuacji za błędne należy uznać przyjęcie przez Sąd Rejonowy w Ż., iż M. Z., jako kierujący pojazdem mechanicznym po upływie wskazanego w decyzji okresu, na który miał cofnięte uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi, popełnił występki z art. 180a k.k. Był on bowiem wówczas osobą, która co prawda prowadziła pojazd mechaniczny nie mając do tego uprawnień, nie był natomiast osobą, która nie zastosowała się do wydanej w dniu 4 marca 2016 r. decyzji.

Kierowanie zaś pojazdem mechanicznym bez uprawnień nie stanowi przestępstwa z art. 180a k.k., lecz wypełnia znamiona wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. Tym samym oczywiste jest, że Sąd Rejonowy w Ż. z rażącym naruszeniem prawa skazał M. Z. za popełnienie czynu z art. 180a k.k., chociaż nie wypełnił on znamion tego przestępstwa, a wpływ tego naruszenia na treść zaskarżonego wyroku jest równie oczywisty.

W rezultacie Sąd Najwyższy, uwzględniając kasację Prokuratora Generalnego wniesioną na korzyść skazanego, na mocy art. 537 § 2 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Ż. do ponownego rozpoznania. Rozpoznając ponownie sprawę, Sąd ten weźmie pod uwagę powyższe wskazówki i dokona właściwej kwalifikacji prawnej czynu, o ile ustali, iż M. Z. ponosi odpowiedzialność w tym zakresie.

[a.s.]